

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1190

Vragen van het lid **Blaauw** (PVV) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het Project Nieuwbouw RIVM* (ingezonden 20 december 2024).

Antwoord van Minister **Agema** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 3 februari 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 999.

Vraag 1

Wat houden de eisen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) precies in, zoals die in de brief worden gesteld over de derde geschillenprocedure over de toedeling van de opgelopen vertraging als gevolg van onder andere de wijzigingen die nodig waren door de nieuwe eisen van de WHO?¹

Antwoord 1

Deze eisen betreffen internationale, wetenschappelijk onderbouwde, veiligheidsvoorschriften rondom het omgaan en bewaren van materiaal dat (potentieel) is geïnfecteerd met het poliovirus. Deze veiligheidsvoorschriften zijn opgenomen in het «*WHO Global Action Plan to Minimize Poliovirus Facility-Associated Risk*» (GAP).²

Vraag 2

Waarom heeft de WHO invloed op in hoeverre dit project uitgevoerd wordt en hoe groot is die invloed?

Antwoord 2

De genoemde GAP-eisen komen voort uit het – door WHO-lidstaten breed gedragen – doel om polio wereldwijd uit te roeien (eradicatie). Nederland draagt bij aan de eradicatie van polio, onder andere door onderzoek dat plaatsvindt bij het RIVM. Een onderdeel van het eradicatieprogramma van de WHO betreft de veiligheidseisen die gelden voor het werken met uitgeroeide poliovirussen. Nederland heeft zich – net als de andere WHO-lidstaten –

¹ Kamerstuk 36 600 XVI, nr. 144

² Zie: <https://iris.who.int/handle/10665/208872>.

gecommitteerd aan de Resolutie die hieraan ten grondslag ligt³ en heeft de GAP-eisen vertaald naar een wijziging van de Wet publieke gezondheid.⁴ Nadat het contract voor de RIVM-nieuwbouw op 14 juli 2014 werd getekend, werd het «*WHO Global Action Plan to Minimize Poliovirus Facility-Associated Risk*» (GAP) vastgesteld door de Wereldgezondheidsvergadering (WHA). Het ontwerp van het RIVM-pand in Utrecht moest hierop worden aangepast. Dit was noodzakelijk omdat het RIVM een polioreferentie-laboratorium is. Voldoen aan de veiligheidseisen is noodzakelijk voor de accreditatie van dit referentielaboratorium. De WHO heeft geen directe invloed op of en in hoeverre dit project wordt uitgevoerd. Er is alleen sprake van doorwerking van veiligheidseisen vanuit het «*WHO Global Action Plan to Minimize Poliovirus Facility-Associated Risk*».

Vraag 3

Zou het consequenties hebben gehad als de staat deze eisen van de WHO niet had opgevolgd?

Antwoord 3

Het RIVM is een nationaal en internationaal polioreferentie-laboratorium (een «*Polio Essential Facility*», ook wel PEF genaamd). Het is vanzelfsprekend dat het RIVM als referentielaboratorium aan de internationale veiligheidseisen voldoet. Als niet aan de GAP-eisen zou worden voldaan, zou het RIVM haar accreditatie kwijtraken en kunnen de werkzaamheden op dit gebied niet worden voortgezet.

Vraag 4

In hoeverre zou het voorkomen kunnen worden dat de staat door de derde geschillenprocedure 40,6 miljoen euro aan MEET Strukton moet betalen?

Antwoord 4

De derde geschillenprocedure ging over de toedeling van de opgelopen vertraging door MEET Strukton zelf, de COVID 19-pandemie en o.a. GAP-eisen. De Staat heeft 15 van de 40 maanden vertraging toebedeeld gekregen, MEET Strukton de overige 25 maanden. De kosten die samenhangen met de vertraging toebedeeld aan de Staat zijn tussen MEET Strukton en de Staat overeengekomen in een vaststellingsovereenkomst voor in totaal 40,6 miljoen euro. Het geschil is daarmee definitief afgedaan. Voorkomen van de betaling is dus niet van toepassing.

Vraag 5

Gebeurt het vaker dat de WHO vergelijkbare eisen stelt bij vergelijkbare zaken en hoe vaak is dat al gebeurd?

Antwoord 5

De WHO geeft op het gebied van de volksgezondheid doorgaans algemene richtlijnen en adviezen (bijvoorbeeld over luchtkwaliteit en tabaksproducten). De WHO heeft daarmee geen (of een heel beperkte) invloed op bouwprojecten en/of vergelijkbare situaties. Het is immers aan de WHO-lidstaten zelf hoe zij dergelijke richtlijnen en adviezen vertalen naar de praktijk.

³ Zie: apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA71/A71_R16-en.pdf.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 334, nr. 2.